

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פורים תשפ"ב

גליון: 103

א לעבטיגער פורים

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

מתחילים בשמחה

הוא מצרפן לחשבון גדול. הוא אומר: ההתחלה היא עם ההתחזקות, השמחה והתקווה.

פורים מלשון פירוים

וביתר שאת; מחיים ונוקבים הם בהקשר לכך, אותן שורות מעט הכמות ורב האיכות – של החסיד רבי שמואל שפירא זצ"ל: "והנה ידוע מספרי רבינו זצ"ל שעכשיו כל ההתחלות מפורים, ואיאת בליקוטי הלכות ש'פורים' הוא לשון 'פירוים'. כי על המן עמלק ימ"ש להפיל את האדם ולהחליש דעתו. אבל מרדכי הצדיק הוא להיפך, שמודיע לכל אחד שאפילו איזה פירוים שזוכים לחטוף מדברים קדושים הוא גם כן יקר מאוד, וצריכים להחיות ולשמח את נפשו בזה, ועל כן פורים הוא התחלה של כל התחלות, כי זה הוא הקדמה לכל היהדות הקדושה'.

כי בשמחה תצאו

"כי בשמחה תצאו" אומר הנביא (ישעיהו נ"ה), בשמחה איפה יוצאים מהגלויות, בשמחה או שואבים את הכוחות להתחיל מחדש. וכך הם דברי הוזהר הקדוש (ויקרא ח':) "כי בשמחה תצאו וגו'. ועתידים ישראל לצאת מהגלות בשמחה הזו... ולכן עבדו את ה' בשמחה, כמו שכתוב (ויקרא טז) בזאת יבא אהרן אל הקדש, והכל אחד. באו לפנינו ברננה - זו השלמות שלה. של שמחה בלב, ורננה בפה. וזוהי שלמות יתרה. והשלמות של השמחה הזו הרי ידועה ונודעת, וזהו התיקון של האדם לפני ריבונו, ואז - דעו כי ה' הוא האלוקים".

ובליקוטי מוהר"ן (כ"ד) "עיקר עלית הקדשה, על ידי השמחה. ולעתידי בצאת ישראל מהגלות בשמחה, כמו שכתוב: 'כי בשמחה תצאו, ואז יכלו הקלפות לגמרי'. "כי שמחה הוא עולם החירות כמו שכתוב: כי בשמחה תצאו. ועיקר הגלות על ידי עצבות שהוא גלות השכינה כביכול והגאולה על ידי שמחה" (ליק"ה פסח ב א).

ועוד שם (קרח) וכתובת קעקע ג (ד): "ועל שם זה נקרא מרדכי מר דרור, בחינת המתקת המרירות. 'מר', לשון מרירות, 'דרור', לשון חרות, שהוא בחינת שלום, כמו שנאמר, 'כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון', הינו מרדכי הוא מר דרור שמוציא לחרות ושלום, וממתיק כל מיני מרירות שבעולם".

נצל זמן זה של התחלה – של קיימו וקבלו

פורים זמן שמחה; בכוחה, ובסוד פנימיותו - התחזקותו ותקוותו שמרעיפה עלינו, מקבלים איפה את הכוח להתחיל, לשון חרות, שהוא בחינת שלום, כמו שכל הנקודות טובות שלנו.

זאת ועוד; "עיקר עליות וירידות של האדם הוא כפי השמחה בו יתברך... כמרומו במדרש העולם: והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו, כמה דאת אמרת: נגילה ונשמחה בו. כי הסולם שראה יעקב מרמז על הקולות של שמחה שעל ידי זה עיקר העלייה מהארץ לשמים" (הודאה ו' כ"ד).

אכן, כך הם פני הדברים; העליות והירידות, ובתוכם - ההתחדשות וההתחלות לעבודתו ית', תלויים במידת השמחה שאנו כה מרבים בה בימים נעליים אלו. נצל זמן מרומם זה של 'התחלה', של קיימו וקבלו בהארט שמחת ימי הפורים, בהתחזקות והערכת 'הפירוים' הטובים שלנו. ומששון ושמחה זו נמשך תקווה וצוהר להתחלה חדשה.

פורים; זמן של התחלה, התחדשות בקבלת התורה וקיום מצוותיה: "אמר רבא אף על פי כן, הדור קבלוה בימי אחשוורוש, דכתוב: קיימו וקבלו היהודים, קיימו מה שקיבלו כבר" (שבת פח.). "כי מתחילה היו כל ההתחלות מפסח, ועל כן כל המצוות הם זכר ליציאת מצרים, ועכשיו... ולא סיים..." (ליקוטי מוהר"ן ב' ע"ד).

בקוטב דברים אלו כותב רבי נתן: "ומתוך דבריו הבנתי... שעכשיו התחלה של הגאולה ותיקון כל העולמות הוא מפורים, שהוא מחיית עמלק, שהוא עיקר הגאולה של משיח, כי ראשית גויים עמלק ומלחמה לה' בעמלק מדור דור, עד דור של משיח כמאמר חז"ל... וזה בחינת גודל הארה הנפלאה המאירה בפורים, שעל ידי זה יש לנו כוח עכשיו להתקיים בגלות המר הזה שירדנו פלאים. ועיי' עכשיו כל ההתחלות מפורים..." (ליק"ה ברכת הריח ט).

אכן כן; גאולתנו הכללית והפרטית. הראשית, ההתחלה וההתחדשות, ואף גם תיקוני העולמות שאנו חיים וכרוכים בהם, מתחלת איפה מימי הפורים הקדושים, זמן של קיימו וקבלו, זמן של התחלה מחודשת.

כוחה של התחלה חדשה

בכדי שבנין חשיבותה של התחלה, וגודל כוחה והשפעתה, נוכל ללמוד מדברי רבינו: "גם כי עיקר כל הדברים הם הן התחלה, כי כל התחלות קשות מחמת שיוצא מהיפך אל היפך, אבל אחר התחלה הוא נכנס מעט בהרגל, ואינו קשה עליו כ"כ" (ליקוטי מוהר"ן ס"ב).

וכרעיון זה; גם בחיי מוהר"ן (תל"ז): "אמר, שטוב שיאמר האדם בשעת ההתבודדות - כשמתבודד בינו לבין קונו: היום אני מתחיל להידבק בך, ויעשה בכל פעם התחלה, כי כל ההמשכות הולכים אחר ההתחלות. ואפילו המחקרים אומרים: שההתחלה היא כמו חצי דבר של כל המעשה. נמצא ממה נפשך יעשה בכל פעם התחלה ויאמר כ"ל. כי ממה נפשך אם היה מקודם טוב, עכשיו יהיה טוב יותר, ואם חס ושלום מקודם לא היה טוב, בוודאי צריך ומוכרח לעשות התחלה חדשה".

ההתחלה היא בכוח השמחה

ואיך מתחילים? ובמה? על כך; נתבשר ממכתבו של רבי נתן (עלה לתרופה ש"ג) ששולח לקראת ימי הפורים בתורף דברי רבינו; שפורים הוא הכנה לפסח - לפדות נפשנו, וזהו; עיי' הפורים - מפלת המן ועמלק - שעומד בכל עת להפילנו ולהחלישנו.

וכך הם תמצית דבריו, בדברי חז"ל (עבודה זרה ד.): "שאפילו אין ישראל עושין מצוה לפני אלא מעט, כפי של תרנגול שמקריין באשפה - אני מצרפו לחשבו גדול".

ומלבבו הרוגש והרחום כותב רבי נתן; ויאני מחיה את עצמי בזה מאוד, כי הטוב שלנו עתה הוא ממש כתרנגול המנקר באשפה, שמתוך האשפה הוא מוציא איזה חצי גרעין של שעורים או קיטים וכיוצא, וכן חוזר ומחפש כל היום, עד שמוצא בכל פעם איזה חלק מפירור לחם המוטל באשפה, ובה מחיה את עצמו. והשי"ת ברחמיו העצומים מבקש מישראל עם קרובו שעל כל פנים יחיו עצמם בזה, כי

שירת חג הפורים

יְהִי בְּכָל־לַיְלָה הַמְּתַנְּהָה שֶׁל יָמֵי רַבִּים
כְּלֵים מְכֻלִּים שׁוֹנִים בְּהֶקְנָה לְיָמֵים קְדוּשִׁים.

הַגָּה הֵם יָמֵי הַפּוּרִים קָרְבִים וְבָאִים
זְמַנִּים שֶׁל רְנוּחַ וְהַצְלָה לַיְהוּדִים.

אוֹר גְּדוֹל וְנִישָׂא שֶׁל יְסוּד אַבָּא נֶאֱצַל מִמְרוֹמֵים
בְּיָמֵי הַפּוּרִים אֲשֶׁר לְעוֹלָם אֵינָם נִבְטָלִים.

וְנִתְפָּדָה הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְטוּ הַיְהוּדִים
בְּכָל שָׁנָה - בְּכַיָּמֵים הַהֵם מִתְעוֹרְרִים.

אֵת אֲשֶׁר גָּדְלוּ הַמְּלָךְ עַל כָּל הַשָּׂרִים
לֹא רַק סִיפּוּרֵי מַעֲשֵׂי־וֹת שֶׁל שָׁנִים.

דָּהָא הַקּוֹרָא אֵת הַמְּגִילָה לְמַפְרָע - רַק לְיָמֵים קְדוּמִים
חֻבַּת הַמְּגִילָה אֵינוֹ יוֹצֵא - דְּהַשְׁפָּעָתָם לְכָל הַעֵינְדִים.

כְּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם כְּתוּבוֹ עַל הַיְהוּדִים
נִכְתָּב וְנִחְתָּם בְּכָל שָׁנָה נְדָשִׁים לְבָקָרִים.

קָלִי לְמָה עֲצַבְתִּי, כְּבִימֵי אֶסְתֵּר זֹעֲקִים
גַּם כְּשֶׁרְחוֹק מִיִּשְׁוֵנֵי דְבָרֵי שְׂאֵגְתִי, לֹא מִתְיַאֲשָׁים.

לְפָנֵי הַמְּלָךְ - מִלְפּוֹ שֶׁל עוֹלָם מִשְׁתַּחֲוִיִּים
כִּי יְהוּדֵי - בְּאֲשֶׁר הוּא, נֶאֱחָזוּ בְּכִיסָא מְלָכִים.

קִיָּמּוֹ וְקָבְלוּ שׁוֹשְׁנַת יַעֲקֹב - תּוֹרַת ה' בְּאַהֲבִים
נֶעֱשָׂה וְנִשְׁמָע - הַדְּהַד מִחֲדָשׁ בְּדָבָרֵי הַיָּמִים.

פּוּרִים דְּרָךְ וְהֶקְנָה לְפָסַח רֵאשׁ כָּל מוֹעֲדִים
וּמִמְנוֹ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה - לְמַבְקָשִׁים וְלְכַמְהִים מְשִׁיגִים.

וַיִּזְעַק וְזָעַקָה גְדוֹלָה וּמְרָה - זֹאת מְקַיָּמִים
עֵינֵינוּ בְּיָוֵם גְּדוֹל זֶה נוֹשָׂאִים לְשָׁמִים.

תְּפִילָּה וְיַצְעָקָה לְפָנֵי רַבּוֹן עוֹלָמִים
מְקַלֶּפֶת הַמָּו וְעַמְלָק הַנֶּאֱצַל לְעוֹלָמִים.

כָּל הַפּוֹשֵׁט יָד בְּתִפְלָה וְתִחִינָה - בְּתוֹם מְקַיָּמִים
וּבְזֹאת - מְקַבְּלִים שְׁפַע וּבְרָכָה וְלִהְיוֹשֵׁעַ מִמְרוֹמִים.

הַמָּו עַמְלָק, הַסְּתֵרָה שְׂבִתוֹף הַסְּתֵרָה אֲשֶׁר מִתְגַּבְּרִים
בְּמִגְלֵילַת אֶסְתֵּר - הַסְּתֵרָה מִתְגַּלָּה, וְלִחְסָדִים נְהַפְכִים.

נִכְנָס יָוֵן וְצָאוּ הַסּוּדוֹת שֶׁלְבָבָבוֹת כְּבוֹשִׁים
בְּשִׁמְחַת רַעִים וּבְהַצְרָת פְּנִים אִישׁ לְרֵעֵהוּ בְּאַהֲבִים.

שְׂמַחַת פּוּרִים בְּהִמְחָאתָן כִּי וְרִיקוּדִים
לְהַמְשִׁיד שְׁשׁוּעוֹת וְלִהְמַתִּיק אֵת הַיְהוּדִים.

וְכַשׁוֹף אֵלוֹ הַדְּבָרִים, שְׂמָחָה וְשִׁשׁוֹן לַיְהוּדִים
בְּשִׁבְחַת כּוֹלָם מְפָאֵרִים, מְחוֹלְלִים וּמְזַמְרִים.

לַיְהוּדִים הִיָּתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה נְגִיל וְנִרְנָן בְּרַגְעִים נְעִלִים
וְתוֹקֵף הַשְּׂמָחָה וְהַנְּסִים - נִמְשָׁד לְיָמֵים אֲשֶׁר לְטוֹבָה בְּאֵים.

סיפורים מאירים

סיפורי מועדים במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"ע

חיב אינש לבסומי בפוריא עד דלא ידע (מגילה ז).

ריקודו של רבי ישראל קארדונר בפורים!

אתא ובא יום הפורים שחופף מקדושתו גם על העיר טבריה. שם בעירם של התנאים והאמוראים צועדים הם יחדיו בלהבת אש של רבינו; החסיד המופלא רבי ישראל קארדונר, יחד עם תלמידו שהחל לטעום מטעם היין ההונגרי החסיד רבי ישראל בער אודסער.

וכטוב לבם ביין המלך כדת ציוויו של רבינו, יוצא רבי ישראל קארדונר לרחובה של עיר, כשקולו בוקע בשירה ובזימרה: "להודיע... להודיע... להודיע..." וכך הוא מתקרב למקום מגוריהם של אלו שעדיין לא טעמו, ולא זכו להתקרב לאורו של צדיק.

רבי ישראל בלהט האש של הרבי נכנס לביתם, ומצטרף יחד עמם בריקוד של יום הפורים הקדוש. ובמעגל הרוקדים היה גם איש זקן ונשוא פנים – רבי ליישקעא שמו, מגדולי המשפיעים והחסידים בעיר טבריה.

ולאחר שראה ריקודים אלו של רבי ישראל קארדונר - פונה הוא לרבי ישראל בער באמרו לו: אתה מבין מה זה הריקודים של רבי ישראל? אתה מבין מה זה? אלו ריקודים פלאים! והפטיר רבי ישראל בער: במעלות ריקודי רבי ישראל קארדונר והשפעתם הרבה לכל תושבי העיר.

ותשחק ליום אחרון - של רבי שמואל ציציק

"תענית אסתר", יומיים לפני פטירתו של החסיד רבי שמואל ציציק ז"ל, ייסוריו קשים מנשוא, שהתבררו ביתר שאת לאחר פטירתו עם ממצאי בדיקת הדם שהגיעו למקורביו.

ועל אף חולשתו המרובה, קורא הוא בכוחות עצמו את המגילה כדת וכדין, כיבעל קורא וותיק אשר הטעים הונעים כל ימי שירת חייו בפני קהל חסידים.

גם על מצוות התענים היין אינו מוותר, וזוכה הוא לשתות בקבוק יין עד תומו, במסירות של חסיד הנאמן לדבר רבו.

נהרי שמחה וחדווה היו נסוכים על פניו ביומו האחרון עלי האדמות – למחרת יום הפורים דמוקפים שנת תשנ"ט.

כל באי ומבקרי חדרו, ששכן לו כבוד: בבית הכנסת הגדול דחסידי ברסלב במאה שערים, שמעו הימנו ביטויי שמחה על זוכה לקיים מצוות היום של יום הפורים.

"ברוך ה' זכינו ושמענו פרשת זכור... ברוך ה' זכינו וקראנו את המגילה...!"

אלו היו דיבורי השמחה של החסיד הנלבב - אשר כל מסכת חייו היו בחד קטירא בעבודת בוראו באמת ובתמים בשמחה ובחיות ללא לאות. תלמיד אשר היה קשור לרבו בעבודת אהבה והתלהבות של אש קודש ללא גבולות ומיצרים.

יש לציין ולהוסיף; שבנוסף לכך לא ויתר גם בלילה האחרון טרם עלותו השמימה, כשהוא בשיא מחלתו וחולשתו הגדולה, על התגברותו הגדולה בקימת חצות לילה ואמירת: 'תיקון חצות', כמדי לילה בלילה.

עד דלא ידע של רבי שמואל שפירא

היה זה החסיד הנודע בלהבת אש העבודה רבי שמואל שפירא, שבכל השנה נחבא היה אל הכלים ומיעט דיבור, אך ביום הפורים בשתיין היין, זמן של גילוי ההסתרה – התגלה רבי שמואל במלוא הדרו. פונה הוא אל העולם ומעורר לעבודת השם, מלהיב את ליבם באמונה אומן ברבינו, ומבטא את געגועיו הגדולים לנסוע לציון רבינו הקדוש אומנה.

משעות הבוקר – לאחר תפילת שחרית, כבר קיים מצוה נעלה זו של עדי לא ידע, וכל כולו נהפך ללהבת אש, לדיבורים מרטיטים, ולאנחות הבוקעים מלבו הטהור.

תוך כדי שפירא החסידים משוועים לזכות לשמוע ממנו עוד דיבור, ועוד הגה, פורש הוא רבי שמואל את שתי זרועותיו כלפי מעלה, ומפנימיות קולו בוקע הצעקה:

"עֲמַלְק דַּעַר רַעְבָּע אִיז שְׁטאַרקער פּון דִיר" – "עמלק! הרבי יותר חזק ממך" וכך הולך קולו ומתעצם בגדלות כוחו של הרבי שאפשר להכניע את עמלק שבלב, ושוב בוקע קול גדול מפיו "עֲמַלְק דַּעַר רַעְבָּע אִיז שְׁטאַרקער פּון דִיר" – "עמלק! הרבי יותר חזק ממך".

ועוד זאת יסופר; פורים שנת תשי"ח מלחמה בעיר העתיקה, צר ומצוק שורר בקרב תושבי העיר הנצורה, גדודי הלוחמים בשם: ההגנה, אצ"ל ולח"י, עומדים מוקפים סביב חומות ירושלים.

ורבי שמואל אינו מרפה ואינו עוזב, לב רחום יש לו עבור כלל ישראל. זועק הוא בקול נחר מיון: "אנשי ההגנה, אצ"ל לחיי! דעו; יש רבינו בעולם... יש תיקון הכללי בעולם..."

ועוד מהגיגיו במשנת היין: "העיקר הוא שאסור להעביר את השנים בשינה, צריכים להתחדש... חדש מינוי כקדם... חדש מינוי כקדם... צריך לחדש את השנים... צריכים להחיות את עצמנו עם נקודות טובות... הבה ונתחדש, נתחדש... נתחדש - - -"

וכשצאתם ובא זמן "תפילת ערבית" של מוצאי הפורים, ומאן דהוא מכריז: "מעריב- מעריב" מתעודד שוב רבי שמואל, וזועק מלבבו: "מעריב" הוא אותיות 'עם רבי', הרבי הגדול שהוא תקוותו להתקרב להשם יתברך, בכוחו הגדול, בזכות העצות הקדושים שהנחילו...

מן המצור ההיא לישן המדרים | רוקדים ושמים

ילדים קורים! הנה מגיעים ימי חג הפורים הקדושים, ימים של ששון ושמחה ליהודים, ימי משתה וריקודים לקטנים ולגדולים, פלם פלם ושמים ושמים עם החג השמח – חג פורים.

"לַיהוּדִים הִיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשִׁשׁון וְקִרְיָה, בְּפוֹרִים אָנוּ שְׂמֵחִים וְעוֹלָמִים, שׁוֹכְחִים מִכָּל הַקְּשָׁיִים, מִכָּל הַמְּצוּקוֹת וְנִכְנָסִים לְהִתְלַהֲבוֹת הַשְּׂמֵחָה.

בְּלִקְוֵי מוֹהַר"ן כּוֹתֵב רַבִּי נַחְמָן מְבַרְסֵלַב – שַׁעַל דִּי הַרְקוּדִים וְהַמְחָאֵת פְּפִים, מִמְתִּיקִים אֶת הַדִּינִים, אָנוּ מִבְּטְרִים אֶת הַגְּזֵרוֹת וְהַצְּרוֹת מִעֲלֵינוּ וְנִמְעַל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

רַבִּי נַחְמָן אָמַר בְּתוֹרָה זוֹ, וְעַתָּה שְׂרָצוּ לְגוֹר גְּזֵרָה מְאֹד קְשָׁה עַל עַם יִשְׂרָאֵל, שְׂרָצוּ לְקַחַת בְּכַח יְלָדִים קְטָנִים מִחֵיק הַשְּׂמֵחָתָם – וְלִגְנִיטִים לְצַבָּא הַרוּסִי לְעִשְׂרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנִים, זוֹ הִיְתָה גְּזֵרָה קְשָׁה מְאֹד, וְאִז אָמַר רַבִּי נַחְמָן – כִּשְׁבַּנִּי יִשְׂרָאֵל יְרַקְדוּ וְיִמְחָאוּ פְּפִים – יֵשׁ בְּכֹחֵם לְבַטֵּל אֶת הַגְּזֵרוֹת.

וְהוֹסִיף וְאָמַר בְּלִשׁוֹנוֹ: "הִנֵּה הוֹלְכִים וּמִשְׁמֵשִׁים לְבֹאֵי יְמֵי הַפוֹרִים, וְיִהְיֶה יִשְׂרָאֵל מְרַקְדִים וְיִמְחָאוּ כִּי וְעַל דִּי זֶה יִתְקִיפוּ הַדִּינִים". וּבִאֲמַת נְדַחְתָּה אִז הַגְּזֵרָה בְּכַמָּה שָׁנִים בְּכַח הַרְקוּדִים.

מִיָּעַד פּוֹרִים | נְרַקְדוּ הַרְבֵּה נִמְחָא פְּפִים, נְשִׁיתַתְּךָ בְּמַעְגְלֵי הַרְקוּדִים בְּחַג גְּדוֹל זֶה, וּבְכֹחֵם נְבַטֵּל גְּזֵרוֹת, וְנִמְשִׁיךְ הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת וְחֻסְדִים מִלְּמַעְלָה. כְּדָא לָנוּ לְנַצֵּל אֶת!

פניני מגילת אסתר

"כשבת המלך אחשוורוש" (א.א.ב)

'כ'שבת – אותיות: 'שְׁבֶת'. ובהמשך; 'ביום השביעי כטוב לב המלך ביין' שהיה בשבת (מגילה י"ב:), 'ובשנת שלוש למלכו'. וזה: 'כשבת', אותיות: 'שְׁבֶת', ו'כף', של 'כ'שבת' עם הכולל של האותיות: 'כ', 'ף', 'פ'יי במילואם, הם: 'מאה וארבעה' כמניין שבתות של 'ב' שנים (שבשנה פשוטה יש נ"ב שבתות), שאז עשה סודותו, שנה שלישית למלכותו: (דהא יום בשנה חשוב כשנה), וזה מרומז ב'כ'שבת'.

ויקצוף המלך מאוד וחמתו בערה בו.... ויאמר ממוכן לפני המלך והשרים..... (א. י"ב ט"ז)

כתוצאה מהכעס - ממוכן שהוא המן - שלט עליו בעצתו הרעה, והמן היה שונאו - כמובא בהמשך בדברי ה'שפתי חכמים' עה"פ: 'כי כלתה אליו הרעה': נגמרה השנאה שישנאהו ויעשה בו נקמה.

ובספר המידות' (כעס א): 'מי ששומר את עצמו מכעס שונאיו אין שולטים עליו', ומכיוון שבכאן אחשוורוש; כעס, שונאו שלט עליו.

"ובהגיע תר אסתר" (ב' ט"ו)

'תר': בגמטריא: 'שש מאות'. 'אסתר' במספר קטן: גימטריא: 'שלושה עשר', יחדיו הם: 'תרי"ג', שבעת הביחסה לבית אחשוורוש, החלה השתלשלות הנסים של: 'קיימו וקבלו' - תרי"ג מצוות.

"כורעים ומשתחווים להמן כי כן צוה לו המלך" (ג.א)

לכאורה קשה, בלשון: 'לוי', 'להם' היה צריך למיכתב: שהם – עבדי המלך, נצטוו להשתחוות לו - להמן.

אולם יש לומר; מכיוון שכל גדולתו לא הגיע לו שהיה ראוי לכך, בבחינת: 'עבד כי ימלוך', וכמובא במדרש (אסתר ג' ו): שנקרא: 'בזוי בן בזוי', ע"ש: סבו עשו: שביזה את הבכורה. וכמו עשו שלא היה ראוי לגדולה שביזה את הבכורה. לכך הציווי היתה רק: 'לוי' – לעצמו ולא מחמת שהיה ראוי לכולם.

כן אפ"ל; ע"פ דבריהם: 'אוי לרשע אוי לשכנו' (מד"ר קורח י"ח). ומכיוון שכולם השתחוו לו וגם עשה לו ע"ז כמובא בחז"ל, לכך הם נכללים ב'לוי'.

"ובכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר... שמחה וששון ליהודים" (ט. י"ז)

בעת הישועה; מלבד: 'מדינה ומדינה' כתוב גם: 'ובכל עיר ועיר', אך בגזירת האיגרות כתוב רק: 'מדינה ומדינה' לבד.

ואפ"ל; 'ש'מחה טובה מרובה', וכן בהודאה וטובט יש לפרט את השבח ביותר כמובא, לכך בעת השמחה כתוב: יותר בפרטיות גם: 'עיר ועיר'.

"וכל מעשה תקפו וגבורתו ופרשת גדולתו אשר גדלו המלך" (י.א)

סדר מדרגת ועבודת האדם נכתבו כאן במעשה מרדכי - איש יהודי ראשית; הוא: במעשה 'תקפו' התגברות היצר: 'תקפו דיוסף'. לאחמ"כ: 'גבורתו' הרומז על כבישת היצר: 'איזהו גיבור הכובש את יצרו', וגם 'גבורות' זה גיל הזקנה 'ואם בגבורות...'. ולאחריו ענין: 'גדלות' - 'אשר גדלו המלך' שניינו יותר שלמות וכמובא בליקו"מ (תורה ס"ד ד): 'כל ימי גדלתי - שהייתי מגדל ימי ומדותי, שהוא בחינת בריאת העולם'.

אך גם לאחר שזוכים לכבישת היצר ולגדלות, יש לזכור לא ליפול לגאוה, ולזכור: 'אשר גדלו המלך', וכמובא בליקוטי מוהר"ן (תורה ק"ז) עה"פ: 'כי תצא מלחמה על אויבך ונתנו ה' אלוהיך בידך ושבתי שבו', שאף כשזוכים להתגבר על היצר אין ליפול לגאוה, כי הקב"ה אין שורה עמו. וזהו דברי הכתוב: 'אשר גדלו המלך' שהכל נובע מהמלך, ואיך אפשר להתנאות!:

זוית ראפה <<

ילדי תלמוד תורה "אהבת משה" בשמחת פורים

פורים אין לאנדר...

פורים פעולם!

נשמח

ונמשיך את השמחה

לכל השנה - - -

"תשועתם היית

לנצח...

ותקנתם בכל דור...!"